

ලංකා බනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව - 2011

---

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

තත්ත්වගණනය කළ විගණන මතය

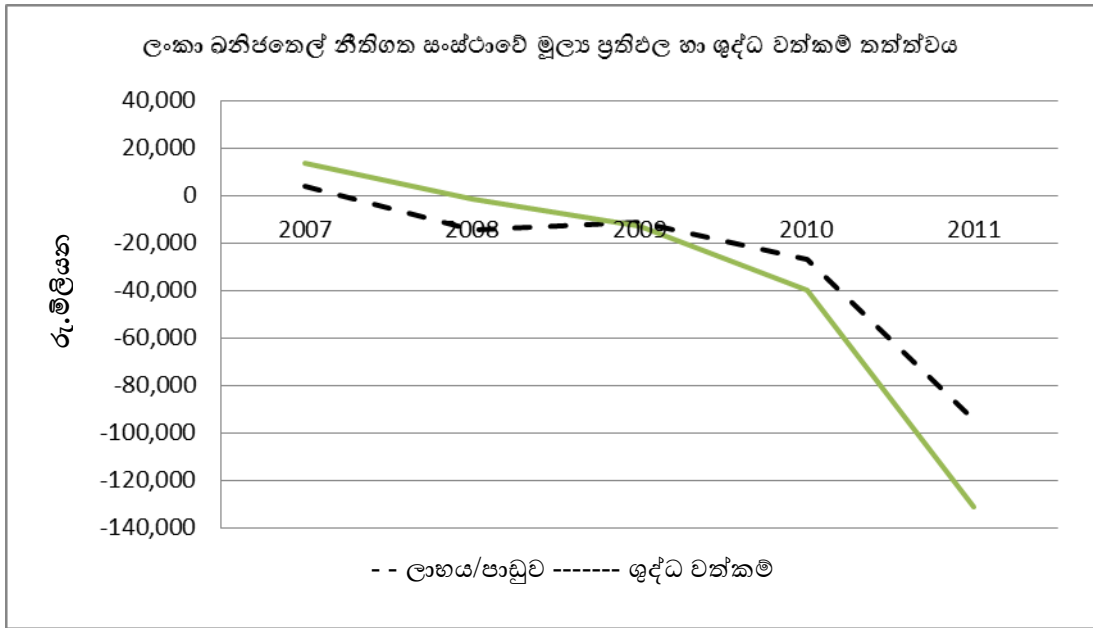
මෙම වාර්තාවේ 1.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් 2011 දෙසැම්බර් 31 දිනට ලංකා බනිජතෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නාවූ මතය වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් 2011 දෙසැම්බර් 31 දිනට ලංකා බනිජතෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ හා එහි පරිපාලිතයෙහි මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නාවූ මතය වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

1.2.1 අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ උපකල්පනයේ අනුරූපතාවය

සංස්ථාව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.මිලියන 94,508 ක (බදු ගැලපීම රහිතව) අලාභයක් දරා තිබුණු අතර පසුගිය වර්ෂ 4 ක විශාල අලාභයන් දැරීම හේතුවෙන් ගෙන 2011 වර්ෂය අවසානයට රු.මිලියන 131,324 ක සාණාත්මක ශුද්ධ වත්කම් තත්ත්වයක් සංස්ථාවේ ඇතිවී තිබුණි. එබැවින් ශ්‍රී ලංකා රජයේ සහ වෙනත් මූල්‍ය ආයතනවල සහාය නොමැතිව සංස්ථාවට අඛණ්ඩ පැවැත්මක් තිබීමේ හැකියාව සැක සහිතය. සමාලෝචිත වර්ෂයේ හා පසුගිය වර්ෂ 4 ට අදාළව සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵල හා ශුද්ධ වත්කම් තත්ත්වය පහත රූප සටහනෙන් දැක්වේ.

1.2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීමේ ප්‍රමාදය

2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පීටීඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව මුදල් වර්ෂය අවසන්වී දින 60 ක් ඇතුළත වාර්ෂික ගිණුම් විගණකාධිපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවද, සමාලෝචිත වර්ෂයේ වාර්ෂික ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණකාධිපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කර තිබුණේ 2013 ජනවාරි 15 දිනදීය.

1.2.3 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී ලංගිප්‍ර) අනුකූල නොවීම

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) ලංකා බනිජතෙල් ගබඩා පර්යන්ත සමාගමේ (CPSTL) මුළු කොටස්වලින් 1/3 ක් වූ භාණ්ඩාගාරය සතුව තිබූ කොටස්වල අයිතිය 2009 ජනවාරි 01 සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි 2009 ඔක්තෝබර් 21 දින සංස්ථාවට මාරුකර තිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ලංකා බනිජතෙල් ගබඩා පර්යන්ත සමාගම සඳහා සංස්ථාවේ මුළු කොටස් අයිතිය 2/3 දක්වා ඉහළ ගොස් තිබුණි. ඒ අනුව, සංස්ථාව විසින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 26 ට අනුකූලවන පරිදි එහි පරිපාලිතයේ ආයෝජනයන් ඒකාබද්ධ කර 2010 වර්ෂයට සහ ඉන් ඉදිරියට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඉදිරිපත් කළයුතුය. කෙසේ වුවද, ලංකා බනිජතෙල් ගබඩා පර්යන්ත සමාගමේ විගණනය නොකරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගෙන සංස්ථාව විසින් 2011 වර්ෂය සඳහා ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර තිබුණි.

- (ආ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 18- දේපළ, පිරිසත හා උපකරණ ප්‍රමිතියෙහි නියම කර ඇති පරිදි ධාරණ අගය ශේෂපත්‍ර දිනට නිශ්චය කෙරෙන සාධාරණ අගයෙන් ප්‍රමාණවත් පරිදි වෙනස්වී නොමැති බව තහවුරු කර ගැනීම සඳහා සංස්ථාව විසින් දේපළ, පිරිසත හා උපකරණ ප්‍රත්‍යාගණනය කර නොතිබුණි. තවද, සංස්ථාව විසින් තවදුරටත් අඛණ්ඩව භාවිතා කරන රු.මිලියන 3,130 ක් වටිනාකම වූ සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය කරන ලද වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනය කර නොතිබුණි.
- (ඇ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 41- හානිකරණ වත්කම් ප්‍රමිතියෙහි අවශ්‍යතාවය පරිදි සංස්ථාව විසින් එහි රු.මිලියන 10,891 ක් වූ දේපළ, පිරිසත හා උපකරණ සඳහා හානිකරණ දර්ශකයන් හඳුනාගැනීමට උචිත පරිපාටි අනුගමනය කර නොතිබුණි.
- (ඈ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 3 හි නියමකර ඇති පරිදි රු.මිලියන 43.4 ක් වූ බොල්ණය ප්‍රතිපාදනය ශේෂ පත්‍රයේ මුහුණත දක්වා නොතිබුණි. ඒ වෙනුවට එය ලැබිය යුතු වෙළඳ ශේෂයට හිලව් කර තිබුණි. ඊට අමතරව, ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 36 - වෙන් කිරීම්, අසම්භාව්‍ය වගකීම් සහ අසම්භාව්‍ය වත්කම් ප්‍රමිතියට අනුකූල වන පරිදි ඉදිරියට ගෙන එන ලද වර්ෂය ආරම්භයේ හා වර්ෂය අවසානයේ බොල්ණය ප්‍රතිපාදනය හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.

1.2.4 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

ශේෂ පත්‍ර දිනයට සංස්ථාවේ දීර්ඝ කාලීනව ලැබිය යුතු හිඟ ශේෂ පිළිබඳ විස්තර පහත පරිදි වේ.

විෂයය	2011 දෙසැම්බර් 31 දිනට ලැබිය යුතු මුළු හිඟය
-----	-----
	-
	රු.
බෙදුම්කරුවන්	790,349,862
ගුවන්සානා	14,710,932,214
විදුලි ජනක පිරිසත	8,974,762,742
රජයේ පාරිභෝගිකයන්	90,024,815,525
පුද්ගලික පාරිභෝගිකයන්	263,130,856
කෘෂි රසායනික	22,917,925
වෙනත්	283,926,228
එකතුව	115,070,835,353

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) ඉහත සඳහන් හිඟයන් පිළිබඳ කාල විශ්ලේෂණ විස්තර අවස්ථා කිහිපයකදී කැඳවා තිබුණද විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි. එබැවින් සංස්ථාව විසින් එම විස්තර විධිමත්ව පවත්වාගෙන නොයන බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ආ) සංස්ථාව විසින් බෙදුම්කරුවන් 4 දෙනෙකුට, පුද්ගලික විදුලිජනක පිරිසත ගණුදෙනුකරුවෙකුට සහ පුද්ගලික ගුවන්යානා ගණුදෙනුකරුවෙකුට එකතුව රුපියල් මිලියන 25.1 ක ණය පහසුකම් හා රජයේ ගණුදෙනුකරුවන් තිදෙනෙකුට රු.මිලියන 24 ක් වූ ණය පහසුකම් ඔවුන්ගේ බැංකු ඇපකරයන් ඉක්මවමින් ලබාදී තිබුණි.
- (ඇ) 2011 දෙසැම්බර් 31 දිනට ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයෙන් (CEB) ලැබිය යුතු මුදල රු.මිලියන 67,259 ක් වූ අතර මෙයින් රු.මිලියන 50,500 ක් 2012 ජනවාරි 04 දින සංස්ථාවට ලබා දී තිබුණු භාණ්ඩාගාර ණයකරය මගින් අයකර ගෙන තිබුණි.
- (ඈ) සංස්ථාව විසින් සාමාන්‍යයෙන් එක් එක් වර්ෂය අවසානයට හිඟව පවතින සියලුම ශේෂ සඳහා ණයගැතියන්ගෙන් සනාථ කිරීම් කැඳවනු ලැබේ. 2011 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.මිලියන 115,070.8 ක් වූ මුළු හිඟ ශේෂයෙන් (බොල්ණය ප්‍රතිපාදනයට පෙර) ණයගැතියන් 114 දෙනෙකුගෙන් අයවිය යුතු රු.මිලියන 69,132 ක මුදල අදාළ ණයගැතියන් විසින් සනාථ කර නොතිබුණි. ඒ අනුව, ලෙජර ශේෂය හා අදාළ ණයගැතියන් විසින් සනාථ කරන ලද ශේෂය අතර රු.මිලියන 87,700 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය. විස්තර පහත දැක්වේ.

ණයගැතියන් සංඛ්‍යාව	ලෙජර ශේෂය	ණයගැතියන් සනාථ කරන ලද ශේෂය	ලෙජර ශේෂය හා ණයගැතියන් සනාථ කරන ලද ශේෂය අතර වෙනස
	රු.මිලියන	රු.මිලියන	රු.මිලියන
49	47,220	නැත	47,220
38	1,753	1,402	351
27	20,159	60,288	40,129
එකතුව			87,700
			=====

- (i) ශේෂයක් නොමැති බවට සනාථ කරන ලද ණය ගැතියන් 49 දෙනෙකුට අදාළව තිබූ රු.මිලියන 47,220 ක ලෙජර ශේෂයන්ගෙන් බෙදුම්කරුවන් 06 ක් සම්බන්ධයෙන් ව්‍යවසාය සම්පත් සැලසුම් කිරීම/ පද්ධති යොදා ගැනීම සහ දත්ත ක්‍රියාවලි පද්ධතිය (ERP/SAP) ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දෝෂයක් හේතුවෙන් රු.මිලියන 4.5 ක වෙනසක් වී තිබුණි.
  - (ii) තවද ඉහත ලැබිය යුතු මුළු ශේෂය අතුරින්, වෙනත් ආයතන 02 කින් ලැබිය යුතු රු.මිලියන 8 ක ශේෂය සම්බන්ධයෙන්ද මතභේදයක් පැවතුණි.
  - (iii) සංස්ථාවේ ලෙජර ශේෂයන්හි දැක්වෙන ප්‍රමාණයට වඩා අඩු ශේෂ ලෙස සනාථ කරන ලද ණයගැතියන් 38 ක් අතරින් ණයගැතියන් දෙදෙනෙකුගේ එකතුව රු.මිලියන 2.7 ක්වූ ණයගැති ශේෂයන් සම්බන්ධයෙන්ද මතභේදයක් පැවතුණි.
  - (iv) ගනුදෙනුකරුවන් 27 දෙනෙක් විසින් ලෙජරයේ දැක්වෙන ශේෂයන්ට වඩා රු.මිලියන 40,129 කින් ඔවුන්ගේ ශේෂ සනාථ කර තිබුණි.
- (ඉ) 2011 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන රු.මිලියන 115,070.4 ක්වූ මුළු ණයගැති ශේෂය තුළ (බොල් ණය ප්‍රතිපාදනයට පෙර) ඇතුළත් රු.මිලියන 1,725 ක්වූ ණයගැති ශේෂයන්, එනම් සියයට 1.5 ක ප්‍රමාණයක් 2011 දෙසැම්බර් 31 දිනට වර්ෂ 1 සිට වර්ෂ 18 ක කාලයක් සඳහා හිඟ හිට පැවතුණි.
- (ඊ) සංස්ථාවේ මෙහෙයුම් පද්ධතිය (SAP) අනුව, විකුණුම් ස්ථානයේදී මුදලින් ගෙවීම් කිරීම සඳහා ඉඩදී තිබුණු ගනුදෙනුකරුවන්ට ණය පහසුකම් ලබා දී නොතිබුණි. කෙසේ වුවද එවැනි ගනුදෙනුකරුවන් ගෙන් 2011 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.මිලියන 21.6 ක ශේෂයක් හිඟව පැවතුණි.

1.2.5 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම

පහත දැක්වෙන පරිදි අවශ්‍ය සාක්ෂි නොමැතිවීම හේතුවෙන් ගෙන ගිණුම්වල දැක්වෙන පහත සඳහන් විෂයයන් සතුටුදායක ලෙස සන්නිරීක්ෂණය කළ නොහැකි විය.

- (අ) රු.මිලියන 259 ක් වටිනාකම වූ මුතුරාජවෙල පිහිටි අක්කර 25 ක ඉඩම ලෙජරයේ වත්කමක් ලෙස දක්වා තිබුණි. කෙසේ වුවද මෙම ඉඩමේ අයිතිය තහවුරු කර ගැනීම සඳහා හිමිකම් ඉඩම් ඔප්පු හෝ පවරා ගැනීම් නියෝග කිසිවක් නොතිබුණි.
- (ආ) වෙළඳ හා අනෙකුත් ලැබිය යුතු ශේෂ යටතේ ඇතුළත් මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් ලැබිය යුතු රු.මිලියන 714 ක්වූ භාණ්ඩ බද්ද අයකර ගැනීමේ හැකියාව හා පැවැත්ම පිළිබඳ පරීක්ෂා කිරීමට ප්‍රමාණවත් සාක්ෂි ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.
- (ඇ) මෝටර් වාහන සම්බන්ධයෙන් වාර්තා පවත්වා ගැනීමේ දුර්වලතාවය.

(i) ලබාගත හැකි වූ තොරතුරු අනුව, සංස්ථාවට අයත් මෝටර් වාහන පද්ධතිය සම්බන්ධයෙන් විධිමත් වාර්තා සංස්ථාව විසින් පවත්වා නොතිබුණි. එසේම අවස්ථා ගණනාවකදී විගණනයට ඉල්ලා සිටියද පහත සඳහන් තොරතුරු ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි. එබැවින් සංස්ථාව විසින් දරන ලද වියදම විගණනයේදී සතුටුදායක ලෙස සන්නිරීක්ෂණය කළ නොහැකි විය.

- වර්ෂය තුළ අනතුරු වලින් සිදුවූ හානි.
- සංස්ථාව විසින් සපයන ලද කණ්ඩායම් ප්‍රවාහනය පිළිබඳ විස්තර
- කණ්ඩායම් ප්‍රවාහනය සඳහා හිමිකම් ලබන නිලධාරීන් පිළිබඳ විස්තර සහ සංස්ථාව විසින් සපයන ලද කණ්ඩායම් ප්‍රවාහන පහසුකම්.
- කල්බදු පදනම මත සපයාගත් වාහන විස්තර.

1.2.6 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම් පහත දැක්වේ.

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට යොමුව

අනුකූල නොවීම

(අ) යහපාලනය සඳහා රාජ්‍ය ව්‍යාපාර මාර්ගෝපදේශ පිළිබඳ 2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය
(i) 3.2 වගන්තිය

සංස්ථාවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සඳහා අවම වශයෙන් බනිප් කෙල් කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රයේ සිටින එක් සාමාජිකයෙකු හෝ ඇතුළත්ව නොතිබුණි.

(ii) 4.2.2 වගන්තිය

2011 වර්ෂයේ ජනවාරි, මාර්තු, මැයි, ජූලි, අගෝස්තු හා නොවැම්බර් මාස තුළ සංස්ථාවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් පවත්වා නොතිබුණි.

(ආ) 1997 ඔක්තෝබර් 24 දිනැති අංක 124 දරන මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන අමාත්‍යාංශ වක්‍රලේඛය

පුරප්පාඩු තනතුරක රාජකාරී ආවරණය කිරීමේ කාලය මාස තුනක කාලයකට සීමා විය යුතු වුවත් සේවකයන් 5 දෙනෙකු විසින් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වා මාස 4 සිට මාස 14 ක කාලයක් පුරප්පාඩු තනතුරුවල රාජකාරී ආවරණය කර

නිවුණි.

1.2.7 ප්‍රමාණවත් අධිකාරී බලයකින් තහවුරු නොවූ ගණුදෙනු

2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පීරීඩ්/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 8.3.3 වගන්තිය ප්‍රකාරව සංස්ථාව විසින් උපයා ගන්නා ලාභයෙන් සේවකයන්ට ජරසාද දීමනා ගෙවිය හැකිය. එසේ වුවද අදාළ වර්ෂයන්හි සංස්ථාව පාඩු දරා තිබියදීත් 2008, 2009, 2010 හා 2011 වර්ෂවලදී පිළිවෙලින් රු.මිලියන 147 ක් රු.මිලියන 148, රු.මිලියන 179 ක් හා රු.මිලියන 175.6 ක් ප්‍රසාද දීමනා ලෙස ගෙවීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කර ගෙවා තිබුණි

1.2.8 හෙජින් ගණුදෙනුව

සංස්ථාවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ කමිටු වාර්තාවලට අනුව, ජාත්‍යන්තර බේරුම් කිරීම් ලන්ඩන් අධිකරණයේ (London Court of International Arbitration) බේරුම් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය පවත්වා තිබුණි. වාණිජ බැංකු කීපයක් සමඟ එළඹ තිබුණු හෙජින් කොන්ත්‍රාත් සම්බන්ධයෙන් බේරුම් කිරීමේ ක්‍රියාවලියේ පාර්ශවයක් වශයෙන් සංස්ථාව කැඳවා තිබුණි. ජාත්‍යන්තර බේරුම් කිරීමේ ලන්ඩන් අධිකරණයේ මෙම ක්‍රියාවලියේ ප්‍රතිඵලය අවසාන වී නොතිබුණු අතර, සංස්ථාව විසින්, එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඇති විය හැකි වගකීම හඳුනාගෙන නොතිබුණි. සංස්ථා සභාපතිට අනුව, පාර්ශවයන් අතර එළඹී තීරවුල් කිරීම් යටතේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ හා අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය සහිතව එ.ජ.ඩො මිලියන 60 ක් ස්ටැන්ඩ්ඩ් වාටඩ් බැංකුවට (SCB) ගෙවා තිබුණු අතර 2013 ජූනි 03 දින එම ගෙවීම් ස්ටැන්ඩ්ඩ් වාටඩ් බැංකුවට ප්‍රේෂණය කරන ලදී.

2. මූල්‍ය හා මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ සංස්ථාවේ මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් වූ ප්‍රතිඵලය රු.මිලියන 94,508 ක බදු පෙර ශුද්ධ පාඩුවක් වූ අතර ඊට අනුරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ බදු පෙර ශුද්ධ පාඩුව රු.මිලියන 26,923 ක් වූයෙන් මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ රු.මිලියන 67,585 ක තවදුරටත් පිරිහීමක් දැක්වුණි. එම පිරිහීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූයේ ශ්‍රී ලංකන් එයාර්ලයින් සමාගමට හා මිහින් ලංකා (පුද්ගලික) සමාගමට සහනදායී මිලට ඉන්ධන සැපයීම, සංස්ථාවේ බනිජතෙල් නිෂ්පාදිත ප්‍රසම්පාදනය කිරීමේ ක්‍රියාවලියේ අකාර්යක්ෂමතා, ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයට සහනදායී රේටයකට දැවිතෙල් සැපයීම, විධිමත් තොග මට්ටම් පවත්වා ගැනීමේ වැඩසටහනක් හා ගබඩා පහසුකම් නොමැතිවීම හා ප්‍රමාද ගාස්තු ආදියයි.

2.1.2 මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය හා මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ විග්‍රහාත්මක සමාලෝචනය

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ කාරක ප්‍රාග්ධනය කළමනාකරණයේ දුර්වල කාර්ය සාධනය පහත විශ්ලේෂණයෙන් දැක්වේ.
  - (i) ඉකුත් වර්ෂයේ 0.82 වාරයක් වූ ජංගම අනුපාතයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට ජංගම අනුපාතය 0.58 වාරයක් වූ බැවින් සුළු පහත වැටීමක් දැක්වුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට ක්ෂණික අනුපාතය වාර 0.57 සිට වාර 0.45 දක්වා අඩුවී තිබුණි. මෙම තත්ත්වය අනුව සංස්ථාවේ ද්‍රවශීලතා තත්ත්වය අහිතකර තත්ත්වයක පවතින බව පැහැදිලිව දක්වයි.
  - (ii) ඉකුත් වර්ෂයේ 3.4 වාරයක් වූ ණයගැති පිරිවැටුම් අනුපාතයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ ණයගැති පිරිවැටුම් අනුපාතය 3.7 වාරයක් විය. ඉකුත් වර්ෂයේ දින 108 ක්වූ ණය රැස්කර ගැනීමේ කාලය සමාලෝචිත වර්ෂයේ දින 99 දක්වා අඩු වී තිබූ අතර ඒ අනුව ණය අයකර ගැනීමේ කාර්යක්ෂමතාවය සුළු වශයෙන් වැඩි දියුණු වී ඇති බව පෙනී යයි.
  - (iii) ඉකුත් වර්ෂයේ තොග තබා ගැනීමේ කාලය දින 46 ක් වූ නමුත් සමාලෝචිත වර්ෂයේ එය දින 34 ක් දක්වා අඩුවී තිබුණු බැවින් තොග පිරිවැටුමේ වර්ධනයක් දැක්වුණි.
  - (iv) ඉකුත් වර්ෂයේ ණයහිමි පිරිවැටුම් අනුපාතය වූ 2.3 වාරයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ එම අනුපාතය 3.1 වාරයක් වූ අතර ඉකුත් වර්ෂයේ දින 158 ක්වූ ණය ගෙවීමේ කාල සීමාව සමාලෝචිත වර්ෂයේ දින 117 දක්වා අඩුවී තිබුණි.
  - (v) ඉකුත් වර්ෂයේ මුදල් මෙහෙයුම් වක්‍රය වූ දින සෑණ 5ට ප්‍රතිරූපව සමාලෝචිත වර්ෂයේ දින 15 දක්වා වැඩි වූ බැවින් දින 20 ක වැඩිවීමක් පෙන්නුම් කර තිබුණු අතර කාරක ප්‍රාග්ධන ගැටළු වැඩි වීමට එය හේතු විය හැකිව තිබුණි.
  - (vi) 2010 වර්ෂයේ ණය: ස්කන්ධ ප්‍රාග්ධන අනුපාතය වූ 47: (37) ට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ ණය: ස්කන්ධ ප්‍රාග්ධන අනුපාතය 151: (131) දක්වා වැඩි වී තිබුණි. ඒ අනුව පෙර වර්ෂය සමග සැසඳීමේදී මුළු ස්කන්ධයේ සෑණ ප්‍රමාණය රු.බිලියන 94 කින් වැඩි වී තිබුණි.
  - (vii) ඉකුත් වර්ෂයේ සියයට 3.6 ක සෑණ දළ ලාභ ආන්තිකයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ සෑණ දළ ලාභ ආන්තිකය සියයට 20.1 දක්වා වැඩි වී තිබුණි. ඒ අනුව, පෙර වර්ෂය සමග සැසඳීමේදී සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ දළ පාඩුව රු.බිලියන 62.3 කින් (71.6 - 9.3) වැඩි වී තිබුණි.

- (viii) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ පෙර වර්ෂයේ මෙන්ම ප්‍රාග්ධන යෙදවීම් මත ප්‍රතිලාභ අනුපාතය සෘණ තත්ත්වයක් පෙන්නුම් කර තිබුණි.
- (ix) මුළු වත්කම් මත ප්‍රතිලාභ අනුපාතය, ඉකුත් වර්ෂයේ සියයට 18 ක සෘණ තත්ත්වයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ සියයට 51 ක සෘණ තත්ත්වයක් පෙන්නුම් කර තිබුණි.
- (x) ඉකුත් වර්ෂයේ සෘණ 2.9 වාරයක් වූ පොලී ආවරණ අනුපාතයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ සෘණ 9.5 වාරයක් දක්වා වැඩි වී තිබුණි.

2.2 මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

2.2.1 කාර්ය සාධනය

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) සම්පීඩිත දියර වායු (LPG) විකුණුම්වලට අදාළව පුද්ගලික ගෑස් සමාගමක් හා ලංකා ඛනිජතෙල් නීතිගත සංස්ථාව අතර එළඹී ගිවිසුම 2006 ඔක්තෝබර් 20 දින ඉකුත් වී තිබුණි. කෙසේ වුවද නව ගිවිසුමකට එළඹීමට හෝ ගිවිසුම අලුත් කිරීමට කටයුතු කිරීමෙන් තොරව සංස්ථාව විසින් එම සමාගමට අඛණ්ඩව සම්පීඩිත දියර වායු (LPG) සපයා තිබුණි. ඒ අනුව ඛනිජතෙල් කර්මාන්ත අමාත්‍යවරයා විසින් ලබා දෙන ලද ලිපියක් මත ගෑස් සැපයුම අඛණ්ඩව සිදු කර තිබුණි. ඊට අමතරව, සංස්ථාව විසින් ගිවිසුමකට එළඹීමෙන් තොරව වෙනත් සමාගමකටද දියර ඛනිජතෙල් ගෑස් සපයා තිබුණි.
- (ආ) නිෂ්පාදන පිරිවැයට වඩා අඩුවෙන් වූ මිලකට සංස්ථාවේ සමහර නිෂ්පාදන විකුණා තිබුණි. එම පාඩු සිදුවන නිෂ්පාදිත සංස්ථාවේ සැලකිය යුතු විශාල පාඩුවකට හේතු වූවාක් මෙන්ම සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට සංස්ථාවේ සෘණාත්මක ශුද්ධ වත්කම් තත්ත්වයටද හේතු වී තිබුණු බැව් පෙනී යයි. සංස්ථාවේ සභාපතිට අනුව “රජයේ ප්‍රතිපත්තිය හේතුවෙන් එම නිෂ්පාදිතවලින් වැඩි ප්‍රමාණයක් සහනාධාර මිලකට අලෙවි කරනු ලැබේ” විස්තර පහත දැක්වේ.

නිෂ්පාදිතය	විකුණුම් වටිනාකම	විකුණුම් පිරිවැය	දළ පාඩුව	2011 වර්ෂය අවසානයට ශුද්ධ ලාභය
-----	-----	-----	-----	-----
	රු.මිලියන	රු.මිලියන	රු.මිලියන	--
ඉන්ධන තෙල් 3500	165,800	200,392	34,592	2011 දෙසැම්බර් 31

(බලශක්ති)				දිනෙන් දිනින්
ඉන්ධන තෙල් 1500	10,823	19,197	8,374	වර්ෂය සඳහා ශුද්ධ
(බලශක්ති)				පාඩුව (බදුවලට පෙර)
ඉන්ධන තෙල් (වෙනත්)	25,458	44,867	19,409	රු. මිලියන 94,509
කෘෂි රසායනික	13,710	19,888	6,179	ක් විය. රු.මිලියන
එල් පී ගැස්	2,319	2,463	144	27,783 ක් හා
භූමි තෙල්	12,804	19,541	6,736	රු.මිලියන 34,592 ක්
ඉන්ධන තෙල්	3,647	4,065	417	වූ දළ පාඩුව සඳහා
(පිරවුම්)				පිළිවෙලින් විදුලිබල
නැප්තා	4,331	4,829	498	උත්පාදන ඉන්ධන
				තෙල් හා ලංකා ඔටෝ
				ඩීසල් හේතු වී තිබුණි.

2.2.2 සංස්ථාවේ සම්පත් වෙනත් රජයේ ආයතන විසින් උපයෝජනය

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

(අ) 2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 9.4 වගන්තිය ප්‍රකාරව රාජ්‍ය ව්‍යවසායක සේවකයෙකු අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය නොමැතිව අමාත්‍යාංශයට හෝ වෙනත් කිසිදු ආයතනයකට මුදා නොහැරිය යුතු අතර, එම රාජ්‍ය ව්‍යවසාය විසින් අදාළ කාල පරිච්ඡේදය තුළ මුදා හරින ලද සේවකයාට කිසිදු වැටුපක් නොගෙවිය යුතුය. කෙසේ වුවද, එම උපදෙස් වලට පටහැනිව, අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය නොමැතිව රජයේ ආයතන 06 කට සේවකයන් 28 දෙනෙකු මුදා හැර තිබුණි.

(ආ) 2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 8.9.3 වගන්තිය ප්‍රකාරව රේඛීය අමාත්‍යාංශය වෙනුවෙන් හෝ වෙනත් රජයේ ආයතනයක් වෙනුවෙන් කිසිදු අවස්ථාවක් යටතේ වියදම් දැරීමට හෝ එහි සම්පත් යෙදවීමට කිසිදු රාජ්‍ය ව්‍යවසායකට අවසර ලබා දී නොමැත. ඉහත වක්‍රලේඛ විධිවිධාන හා ගරු ජනාධිපතිතුමා විසින් නිකුත් කරන ලද 2006 ජනවාරි 04 දිනැති අංක සීඑස්ඒ/පී1/40 දරන ලිපියේ විධිවිධාන සහ 1997 ජනවාරි 24 දින නිකුත් කරන ලද අංක 116 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ විධිවිධානවලට පටහැනිව සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී මෝටර් වාහන රාශියක් රේඛීය අමාත්‍යාංශයට හා වෙනත් ආයතනවලට මුදාහැර තිබූ බව අනාවරණය විය.

2.2.3 හඳුනාගන්නා ලද පාඩු

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

(අ) සංස්ථාව විසින් 2008 අප්‍රේල් මාසයේදී පුද්ගලික සමාගමක් මගින් ඉන්ධන පිරවුම් ව්‍යාපාරය අනාගතයේදී එම ව්‍යාපාරය කරගෙන යාමේ අදහස ඇතිව ආරම්භ කරන ලදී. සංස්ථාවට අනුව, වෙළඳපොළේ අනිකුත් තරඟකරුවන් සමඟ තරඟ කිරීම සඳහා විවිධ උපාය මාර්ග අනුගමනය කිරීමට සංස්ථාවට සිදුවූ බැවින් ව්‍යාපාරය ආරම්භයේ පැවති වාතාවරණය සංස්ථාවට හිතකර නොවීය. එබැවින් 2008 අප්‍රේල් සිට දෙසැම්බර් දක්වා හා 2009 ජනවාරි සිට මැයි දක්වා සංස්ථාව විසින් පුද්ගලික සමාගමකට ඉන්ධන අඩුකරන ලද මිලකට විකුණා තිබුණු අතර එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස එම ඉන්ධන පිරවීම් ව්‍යාපාරයෙන් සංස්ථාව පිළිවෙලින් රු.මිලියන 85.2 ක හා රු.මිලියන 125 ක (දළ වශයෙන්) පාඩු දරා තිබුණි. කෙසේ වුවද 2009 අප්‍රේල් සිට එම පිරවීම් ව්‍යාපාරයෙහි සංස්ථාව නිරතවී නොතිබූ අතර 2011 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.මිලියන 2.17 ක් (දළ වශයෙන්) වටිනාකම වූ තොග “ජයා කන්ටේනර් ටර්මිනල් ඔයිල් බැන්ක්” හි ගබඩාකර තිබුණි.

(ආ) සංස්ථාවේ මිල ප්‍රතිපත්තියට අනුව, ගුවන්යානා ටර්බයින් ඉන්ධන අත්පිට ගනුදෙනු මිලට මෙන්ම අත්පිට ගනුදෙනු මිලට වඩා අඩු වූ කොන්ත්‍රාත් ගනුදෙනුකරු මිලටද විකුණා තිබුණි. ශ්‍රී ලන්කන් එයාර්ලයින් සමාගම හා මිහින් ලංකා (පුද්ගලික) සමාගම කොන්ත්‍රාත් ගනුදෙනුකරුවන් වුවද, එම සමාගම්වලට කොන්ත්‍රාත් ගනුදෙනුකරු මිලට වඩා අඩු සහනදායී මිලකට ඉන්ධන නිකුත් කර තිබුණි. ඉහත සමාගම් දෙකට දී තිබූ සහනදායී මිල ගණන් ගණනය කර තිබුණේ ස්ථාවර පිරිවැයෙන් (නැව් ගාස්තු, රක්ෂණ, ගබඩා හා අලෙවිකරණ) විශේෂ රේඛයන් (ප්‍රමාණයන්) අඩු කිරීමේ පදනම මතය. විස්තර පහත පරිදි වේ.

සමාගමේ නම	බැරලයකට ඉන්ධන ස්ථාවර පිරිවැයෙන් අඩුකරන ලද මුදල එ.ජ.ඩො
-----	-----
ශ්‍රී ලන්කන් එයාර්ලයින් සමාගම	0.13
මිහින් ලංකා (පුද්ගලික) සමාගම	0.03

ඒ අනුව කොන්ත්‍රාත් ගනුදෙනුකරු මිල සැසඳීමේදී ශ්‍රී ලන්කන් එයාර්ලයින් සමාගම සහ මිහින් ලංකා (පුද්ගලික) සමාගමට සහනදායී රේඛයකට ගුවන්යානා ටර්බයින් ඉන්ධන විකිණීම මත 2010 සහ 2011 වර්ෂවලදී සංස්ථාවට පිළිවෙලින් රු.මිලියන 470.41 ක් හා රු.මිලියන 548.49 ක්වූ පාඩු සිදුවී තිබුණි. තවද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට හා පෙර වර්ෂය අවසානයට එකී සමාගම්වලින් ලැබිය යුතු දීර්ඝ කාලයක් හිඟ හිටි ශේෂ පැවති බව නිරීක්ෂණය විය. විස්තර පහත පරිදි වේ.

සමාගමේ නම	හිඟ ශේෂය
-----------	----------

	2011 දෙසැම්බර් 31 දිනට	2010 දෙසැම්බර් 31 දිනට
	රු.	රු.
ශ්‍රී ලන්කන් එයාර්ලයින් සමාගම	12,351,426,871	541,542,674
මිහින් ලංකා (පුද්ගලික) සමාගම	1,227,020,419	361,235,191

ඒ අනුව, මෙම සමාගම් 2008 වර්ෂයේ සිට පාඩු ලබමින් හා සෘණ ස්කන්ධ තත්ත්වයක් පෙන්වුම්කර තිබියදීත් සංස්ථාව ඉහත සමාගම් දෙකට ගුවන්යානා ටර්බයින් ඉන්ධන සහනදායී රේඛයකට සපයා තිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.

2.2.4 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) සංස්ථාවේ ප්‍රධාන කර්මාන්ත තරඟකරු වන ඉන්දියානු තෙල් සමාගමේ (මව් සමාගම) සහාය ඇතිව ශ්‍රී ලංකා ඛනිජතෙල් ගබඩා පර්යන්ත සමාගම විසින් සංවර්ධනය කරන ලද ව්‍යවසාය සම්පත් සැලසුම් පද්ධතියට (ERP) සංස්ථා දත්ත පදනම සම්බන්ධ කිරීමෙන් ඇතිවන අවදානම පිළිබඳ විධිමත් ඇගයීමක් සංස්ථාව විසින් සිදු කර නොතිබුණි. සංස්ථාවට මෙම කාර්යය සඳහා සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක එහි සම්පත් (ප්‍රාග්ධන හා මානව සම්පත්) යෙදවීමට සිදුව ඇති බැවින් ව්‍යවසාය සම්පත් සැලසුම් පද්ධති ක්ෂේත්‍රය පිළිබඳ ප්‍රවීණයන්ගේ සහාය ඇතිව මෙම පද්ධති ඒකාබද්ධ කිරීම මගින් පැන නගින බලපෑම් පිළිබඳ විධිමත් හා ගැඹුරු විශ්ලේෂණයක් සිදුකළ යුතුව තිබුණි. තවද මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ එය ක්‍රියාත්මක කිරීමට පෙර ඔවුන්ගේ අදාළ වගකීම් සම්බන්ධයෙන් සංස්ථාව, ලංකා ඛනිජතෙල් ගබඩා පර්යන්ත සමාගම, සහ ලංකා ඉන්දියන් තෙල් සමාගම අතර ගිවිසුමක් හෝ අවබෝධතා ගිවිසුමක් නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය. ලංකා ඛනිජතෙල් ගබඩා පර්යන්ත සමාගම විසින් හඳුන්වා දෙන ලද ව්‍යවසාය සම්පත් සැලසුම් පද්ධතියට අනුකූල වන පරිදි සංස්ථාව විසින් එහි උපකරණ ආදිය වැඩිදියුණු කිරීමට භාවිතා කරන ප්‍රාග්ධනය හා මානව සම්පත් සඳහා වැය කරන මුදල් පිළිබඳ සැලකිල්ලට ගනිමින් පූර්ව ආරක්ෂිත ක්‍රියාමාර්ගයක් ලෙස සකසන ලද ගිවිසුමක්/ අවබෝධතා ගිවිසුමක් තිබීමද ඉතා වැදගත් වේ.

(ආ) සංස්ථාව විසින් විවිධ ආයෝජන කළඹයන්හි රු.මිලියන 5,037 ක් වූ විශාල ආයෝජනයන් (ලංකා බනිජතෙල් ගබඩා පර්යන්ත සමාගමේ රු.මිලියන 5,000 ක ආයෝජනය ඇතුළුව) සිදු කර තිබුණි. කෙසේ වුවද මෙම ආයෝජන වලින් 2011 දෙසැම්බර් 31 දිනට කිසිදු සැලකිය යුතු ආදායමක් (රු.3,000 ක් පමණකි) උපදවා නොතිබුණි. ඒ අනුව සංස්ථාවේ අරමුදල් ආයෝජනය කිරීමට පෙර ආයෝජන මත ප්‍රතිලාභ (ROI) කෙරෙහි නිසි අවධානයක් යොමු කර නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඇ) චීන වරාය ස්ථාපිතය පවරා ගැනීමට හා එයට සම්බන්ධිත කරුණුවලට අදාළව 2003 වර්ෂයේදී ලංකා ඉන්දියන් තෙල් සමාගම, ශ්‍රී ලංකා රජය සහ සංස්ථාව අතර එළඹී ගිවිසුමට අනුව ගබඩා පහසුකම් සහ ඉඩම වර්ෂ 35 ක කාලපරිච්ඡේදයකට ලංකා ඉන්දියන් තෙල් සමාගමට බදු දීමට සංස්ථාව එකඟ වී තිබුණු අතර එම ගිවිසුමට එළඹී දින සිට මාස 06 ක් ඇතුළත කල්බදු ගිවිසුම ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය. කෙසේ වුවද සංස්ථාව කිසිදු කල්බදු ගිවිසුමකට මෙතෙක් එළඹී නොමැති අතර, 2003 පෙබරවාරි මාසයේ සිටම ලංකා ඉන්දියන් තෙල් සමාගම විසින් ගබඩා පහසුකම් භාවිතාකර තිබූ නමුත් මෙම ගබඩා පහසුකම් භාවිතා කිරීම වෙනුවෙන් කිසිදු අදාළ කල්බදු කුලියක් සමාගමෙන් ලැබී නොතිබුණි.

(ඈ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී නිමි බනිජතෙල් නිෂ්පාදිත සඳහා ප්‍රමාද ගාස්තු ලෙස සංස්ථාව විසින් එ.ජ.ඩො 795,393.7 ක මුදලක් වැය කර තිබුණි.

2.2.5 බනිජතෙල් නිෂ්පාදිත ප්‍රසම්පාදනය

රාජ්‍ය ව්‍යවසාය කමිටු සභාපති විසින් කරන ලද විධානය යටතේ 2011 ජූනි 01 සිට 2012 ජූනි 30 දක්වා කාල පරිච්ඡේදය තුළ සංස්ථාව විසින් සිදු කරන ලද බනිජතෙල් නිෂ්පාදිත ප්‍රසම්පාදනයන් පිළිබඳ විශේෂ විගණනයක් මා විසින් සිදු කරන ලද අතර එම වාර්තාව 2013 ජූනි මාසයේදී පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කරන ලදී.

ඒ අනුව විස්තරාත්මක ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් නොමැති වීම, ප්‍රසම්පාදන පරිපාටියේ දුර්වලතා, විශ්වාසවත් රසායනාගාර පරීක්ෂණ නියමිත අවස්ථාවන්හි සිදු නොකිරීම පැහැදිලි සන්නිවේදනයක් හා වෙනස්වන වෙළඳපොළ අභියෝග සඳහා සුදානම් වීමක් නොමැති වීම, වැඩිපුර ගෙවීම්, බනිජතෙල් නිෂ්පාදිත ප්‍රසම්පාදනය සඳහා සැලසුම් නියෝග ප්‍රමාද වීම, ඉහළ හා පහළ ඔක්ටෙන් පෙට්රල් අනාර්ථිකව මිශ්‍ර කිරීම ආදිය හේතුවෙන් 2011 ජූනි 01 සිට දෙසැම්බර් 31 දක්වා මාස 07 ක කෙටි කාල පරිච්ඡේදය තුළ සංස්ථාව රු.බිලියන 5.1 ක ඇස්තමේන්තුගත පාඩුවක් දරා තිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය. මෙම ගැටළු සංස්ථාවේ කීර්තියට මෙන්ම රටේ ආර්ථිකයටද සෘණාත්මක බලපෑමක් ඇති කරන ලදී.

සමාලෝචිත වර්ෂය සම්බන්ධයෙන් ඉහත වාර්තාවෙන් පෙන්වා දෙන ලද ප්‍රධාන කරුණු පිළිබඳ කෙටි සාරාංශයක් පහත දැක්වේ.

විස්තරය	වටිනාකම			
	මහා ක්‍රීඩාන්‍ය පවුම්	එජඩො	විනිමය අනුපාතිකය★ රු.	රු.
			--	
			-	-
විදේශ නැව් බ්‍රෝකර්වරයෙකු සමඟ එළඹී ගිවිසුම අවලංගු කිරීම හේතුවෙන් ගෙවිය යුතු බේරුම් කිරීමේ ගාස්තු හා නීති පිරිවැය	-	750,246.83	127.1608 ¹	95,401,987
- එම -	6,590	-	205.4728 ¹	1,354,066
නැව්ගත කරන මාසයේ ඕනෑම දින 05 ක් සඳහා පලැට්ස් (Platt's) මිල ගණන් යොදා ගැනීමට සැපයුම්කරුට (සිංගප්පූරුවේ තෙල් සමාගමක්) ඉඩදීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සංස්ථාව දරන ලද පාඩුව. (බිකේ/52/2011, බිකේ/53/2011, බිකේ/56/2011, බිකේ/58/2011, බිකේ/59/2011)	-	6,798,029.39	114.1444 ²	775,957,089
සැපයුම්කරුගේ ඉන්වොයිස් වටිනාකමින් ප්‍රමාණ පාඩු අඩුකිරීම හේතුවෙන් සංස්ථාව දරන ලද පාඩුව. (බිකේ/10/2011)	-	-	-	10,097,359
සංස්ථාවේ මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා හා පර්යන්ත සීමාකිරීම් හේතුවෙන් සැපයුම්කරුවන් විසින් ප්‍රමාද ගාස්තු ඉල්ලුම් කිරීම.	-	795,393.71	127.1608 ¹	101,142,900

සංස්ථාවේ ගොඩබැඳීමේ ක්‍රියාවලියේ හේතුවෙන් නියමිත වේලාවට පැමිණි අනෙකුත් නැව්වල ගොඩබැඳීම සිදු කිරීමට නොහැකි වීම හේතු කොටගෙන එම නැව් විසින් ප්‍රමාද ගාස්තු ඉල්ලුම් කිරීම.	-	96,933.20	127.1608 ¹	12,326,103
දුෂිත පෙට්රල් (ඔක්ටෙන් 92) ප්‍රසම්පාදනය වෙනුවෙන් ගෙවීම. (බිකේ/17/2011)	-	20,293,127.00	114.8172	2,330,000,000
සංස්ථාව විසින් දුෂිත ඉන්ධන වෙළඳපොළට මුදා හැරීම නිසා ඒවා භාවිතය හේතුවෙන් හානි වූ වාහන සඳහා ගෙවීම්. (බිකේ 17/2011)	-	-	-	28,000,000
ඉන්ධන තෙල් ආනයනය සඳහා තෝරාගත් සැපයුම්කරු සමග ගිවිසුම් අත්සන් කිරීමේ ප්‍රමාදය හේතුවෙන් විදුලිබලය කපා හැරීම වළක්වා ගැනීම සඳහා වෙනත් සැපයුම්කරුවන්ගෙන් හදිසි පදනම මත වැඩි ආන්තිකයකට ප්‍රසම්පාදනය කිරීමෙන් සංස්ථාව දරන ලද පාඩුව. (බිකේ/49/2011)	-	521,500.00	127.1608 ¹	66,314,357
“එයාර්” (Air) පදනමේ සිට වැකිසුම් (Vacuum) පදනමට ප්‍රමාණ පදනම මාරු කිරීම හේතුවෙන් සංස්ථාව දරන ලද පාඩුව. (බිකේ/011/062)	-	36,134.27	127.1608 ¹	4,594,863
අඩු සල්ෆර් ඉන්ධන තෙල් නිකුත් කිරීම සඳහා තීරණ ගැනීම ප්‍රමාදවීම හේතුවෙන් සංස්ථාව දරන ලද පාඩුව. (බිකේ/45/2011)	-	-	-	37,224,000

අඩු සල්පර් ඉන්ධන තෙල් වෙනුවට ඔටෝ ඩීසල් විකිණීම හේතුවෙන් සංස්ථාව දරන ලද පාඩුව.	-	-	-	1,114,344,000
මාස 06 ක ඉන්ධනවශ්‍යතාවය අඩුවෙන් ඇස්තමේන්තු කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සැපයුම්කරුවන් ගෙන් ප්‍රසම්පාදනය කිරීම මත පාඩුව	-	1,515,968.00	127.1608 ¹	192,771,704
වාර කොන්ත්‍රාත් යටතේ පෙට්රල් ආනයනය කිරීම සඳහා වූ අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයට අනුකූල නොවීම හේතුවෙන් සහ පෙර මාස කීපයක සාමාන්‍ය ආන්තිකයට වඩා බොහෝ සෙයින් වැඩි ආන්තිකයකට “ස්පොට් බිඩ්” (Spot Bid) පදනම මත, පෙට්රල් ආනයනය කිරීමෙන් සංස්ථාව දරන ලද පාඩුව.	-	2,422,571.00	127.1608 ¹	308,056,066
පළමු මිල ගණන අවලංගු කර ලංසුව නැවත පාවීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සංස්ථාව දරන ලද ඇස්තමේන්තුගත පාඩුව	-	43,213.33	127.1608 ¹	5,495,042
එකතුව				5,083,079,536

★විනිමය අනුපාත

1 2012 දෙසැම්බර් 31 දිනට මහ බැංකු වාර්තාව අනුව විනිමය අනුපාත. (ලෝක වලංගු මුදල් පිළිබඳ දිනපතා දක්වන අනුපාතයන් - 31.12.2012)

රට	වලංගු මුදල්	දක්වන අනුපාතය (රු.)
-----	-----	-----

එක්සත් රාජධානිය	පවුම්	205.4728
ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය	ඩොලර්	127.1608

2 තර්තමාන රේඛාව

2.2.6 වත්කම් කළමනාකරණය

පහත සඳහන් වත්කම් එම වත්කම් අත්කරගත් දින සිටම නිශ්කාර්යව පැවතුණි.

වත්කමේ ස්වභාවය	නිරීක්ෂණය
(අ) වනාන්ත මුල්ල - හල්ගහකුඹුර ඉඩම	එල්පී ගෑස් ව්‍යාපෘතිය සහ ක්‍රීඩා භූමියක් සඳහා මෙම ඉඩම රු.මිලියන 10.6 කට අත්කර ගෙන තිබුණි. කෙසේ වුවද එම අරමුණ සඳහා මෙම ඉඩම 2013 අගෝස්තු 31 දක්වා උපයෝජනය කර නොතිබුණි.
(ආ) මාහේන් ඉඩම	ලබා ගත හැකි වූ ලියවිලි අනුව, සංස්ථාව විසින් මෙම ඉඩම අත්පත් කර ගැනීම සඳහා රු.මිලියන 0.625 ක මුදලක් ගෙවා තිබුණි. කෙසේ වුවද මෙම ඉඩම සංස්ථාවේ පොත්වල ගිණුම් ගත කර නොතිබූ අතර 1986 වර්ෂයේ සිට එය පෙර අයිතිකරු විසින් භාවිතා කරමින් පැවතුණි.

2.2.7 අයවැය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ අයවැය සහ තර්තමාන ආදායම හා වියදම අතර සැලකිය යුතු විචලනයන් නිරීක්ෂණය වූයෙන් අයවැය ලේඛනය ඵලදායී කළමනාකරණ පාලන කාරකයක් ලෙස යොදා ගෙන නොතිබුණි.

3. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු වරින්වර සංස්ථාවේ අවධානයට යොමු කරන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු විය යුතුය.

- (අ) දේපල, පිරිසිදු හා උපකරණ
- (ආ) ණය ගැතියෝ සහ වෙනත් ලැබිය යුතු දෑ
- (ඇ) ණය හිමියෝ සහ වෙනත් ගෙවිය යුතු දෑ
- (ඈ) ගිණුම්කරණය
- (ඉ) නීති, රීති ආදියට අනුකූල වීම
- (ඊ) ප්‍රසම්පාදන
- (උ) සම්පත් උපයෝජනය
- (ඌ) මානව සම්පත් කළමනාකරණය
- (එ) වත්කම් කළමනාකරණය
- (ඒ) ප්‍රසාද දීමනා ගෙවීම